

## **OBDAVČITEV PRODAJE DELNIC**

### **Pojasnilo DURS, št. 42405-50/2004, 9. 12. 2004**

Na vprašanje zavezanca o obdavčitvi prodaje delnic v primerih, ko prodajo opravita fizična in pravna oseba, odgovarjamo naslednje:

#### **1.**

Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 54/04, 56/04 - popr., 62/04 - popr., 63/04 - popr. in 80/04; v nadaljevanju ZDoh-1) v 151. členu določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, 2/94 - popr., 7/95, 14/96 - odločba US in 44/96; v nadaljevanju ZDoh), ki pa se uporablja do 31. decembra 2004 in za odmero dohodnine za leto 2004. ZDoh-1 je v skladu s 153. členom začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2005 dalje, razen določbe 145. člena tega zakona (uporaba 5. točke petega odstavka 79. člena ter 93. člena tega zakona), ki se uporablja od 1. maja 2004 dalje in določbe 148. člena tega zakona, ki se uporablja od dneva uveljavitve tega zakona dalje.

Obdavčitev dobička iz kapitala doseženega s prodajo vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu gospodarskih družb in zadrug, ki jih davčni zavezanec - fizična oseba doseže v letu 2004, ureja ZDoh v določbah od 58. do 62. člena. Tako je v skladu z določbo 58. člena ZDoh zavezanec za davek od dobička iz kapitala fizična oseba s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dosega na njenem območju dobiček s prodajo vrednostnih papirjev ter drugih deležev v kapitalu gospodarskih družb in zadrug, če je bila prodaja izvršena pred potekom treh let od dneva, ko je bil vrednostni papir oz. delež v kapitalu pridobljen, zmanjšan za davke, ki jih je plačal zavezanec. Za prodajo kapitala se šteje tudi zamenjava kapitala. Osnova za davek od dobička iz kapitala je po določbi 58. b člena razlika med prodajno ceno kapitala iz 58. člena tega zakona in valorizirano vrednostjo kapitala v času pridobitve.

V primeru prodaje kapitala v januarju 2005 pa je potrebno pri obravnavi davčnih posledic odsvojitve kapitala upoštevati določbe ZDoh-1. Pri tem opozarjamo zlasti na določbo 86. člena citiranega zakona, ki določa, kaj se šteje za kapital po tem zakonu, v drugem odstavku pa je podana podrobnejša opredelitev pretežnega lastniškega deleža. Tako se za pretežni lastniški delež šteje lastniški delež v osnovnem kapitalu, ki vrednostno s sorazmernim upoštevanjem drugega kapitala gospodarske družbe dosega najmanj 60 milijonov tolarjev, ki ga ima zavezanec neposredno ali posredno preko povezanih oseb, če kapital gospodarske družbe po pridobitvi lastniškega deleža presega 200 milijonov tolarjev. Delež v osnovnem kapitalu in sorazmerni del drugega kapitala gospodarske družbe se ugotavlja kot povprečje njegove vrednosti po poslovnih poročilih gospodarske družbe za zadnje petletno obdobje pred odsvojitvijo lastniškega deleža zavezanca. Kapital gospodarske družbe po pridobitvi se ugotavlja kot povprečje njegove vrednosti po zadnjem poslovnem poročilu.

Doseženi dobiček se, z izjemo dobička iz odsvojitve pretežnega lastniškega deleža, obdavčuje samo, če je bila odsvojitve opravljena v določenem času po pridobitvi kapitala. Tako je rok za vrednostne papirje in deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki niso del pretežnega lastniškega deleža, tri leta.

Če predstavlja predvidena prodaja delnice v januarju 2005 prodajo pretežnega lastniškega deleža ali dela pretežnega lastniškega deleža, bo dosežen dobiček iz kapitala po določba ZDoh-1 obdavčen.

#### **2.**

V letu 2004 so pravne osebe obdavčene na podlagi Zakona o davku od dobička pravnih oseb (Uradni list RS, št. 14/03, u. p. b.; v nadaljevanju ZDDPO), ki določa, da je davčna osnova dobiček, ki se ugotovi v davčnem izkazu. Za ugotavljanje dobička se priznavajo

prihodki in odhodki v zneskih, ugotovljenih v izkazu uspeha, na podlagi predpisov ali računovodskih standardov, razen prihodkov in odhodkov, ki so določeni z ZDDPO. V skladu z določbo 51. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93 - 57/04; v nadaljevanju ZGD) se pri računovodenju uporabljajo Slovenski računovodski standardi (SRS), ki jih sprejme Slovenski inštitut za revizijo. SRS 18 med drugim določa, da pri odtujitvi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb nastanejo prevrednotovalni finančni prihodki, ki predstavljajo presežek prodajne cene nad knjigovodsko vrednostjo dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. Ti prihodki povečujejo davčno osnovo davčnega zavezanca. Če pravna oseba nima drugih prihodkov oz. odhodkov in če pravna oseba ne uveljavlja davčnih olajšav, bodo ti prihodki njena davčna osnova. Davčna stopnja je 25 %.

V zvezi z navedbo, da bo pravna oseba z delom kupnine vrnila kredit, del kupnine pa bo njen prihodek, je potrebno opozoriti na dejstvo, da vračilo kredita pomeni le odliv denarnih sredstev, ni pa to odhodek, ki bi vplival na poslovni izid. V skladu z določbo 6. člena Pravilnika o davčno nepriznanih odhodkih davčnega zavezanca (Uradni list RS, št. 3/03) bi bile kot odhodek lahko izkazane le obresti od navedenega kredita, če kredit ni bil uporabljen za financiranje deleža v kapitalu. Na podlagi določbe 19. člena ZDDPO pa se obresti priznajo največ v višini zadnje objavljene, v času odobritve posojila znane skupne povprečne ponderirane medbančne letne obrestne mere, ki jo objavlja Banka Slovenije, če so posojila prejeta od lastnikov ali povezanih oseb.

V letu 2005 bodo pravne osebe obdavčene na podlagi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04 in 70/04 - popr.; v nadaljevanju ZDDPO-1), ki enako kot ZDDPO določa, da je osnova za davek dobiček, ki je presežek prihodkov nad odhodki, ki so določeni v ZDDPO-1. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov se upoštevajo računovodski standardi. Ob upoštevanju sedaj veljavnih določb ZGD se bodo tudi v letu 2005 pri določanju prihodkov in odhodkov upoštevali SRS, torej se bodo prihodki iz naslova odtujitve kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb ugotavljali enako kot v letu 2004. Davčna stopnja po ZDDPO-1 je tudi 25 %.

V zvezi s priznavanjem odhodkov za obresti 15. člen ZDDPO-1 določa, da se upoštevajo obračunane obresti na prejeta posojila od povezanih oseb, vendar največ do višine zadnje objavljene, v času odobritve posojila znane priznane obrestne mere, ki jo določi minister, pristojen za finance.